

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 380/2015
29.04.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Биљане Синановић, Милунке Цветковић, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљене Ј.П. и др, због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди у саизвршилаштву из члана 238. став 1. тачка 4) у вези са чланом 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених Ј.П. и З.К. – адвоката С.Ч.М., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Сремској Митровици 2 К бр. 1433/11 од 16.09.2014. године и Вишег суда у Сремској Митровици 2 Кж1 бр. 253/14 од 09.02.2015. године, у седници већа одржаној дана 29. априла 2015. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости браниоца окривљених Ј.П. и З.К. – адвоката С.Ч.М. и **УКИДАЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Сремској Митровици 2 К бр. 1433/11 од 16.09.2014. године и Вишег суда у Сремској Митровици 2 Кж1 бр. 253/14 од 09.02.2015. године, а предмет враћа Основном суду у Сремској Митровици на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици 2 К бр. 1433/11 од 16.09.2014. године, окривљени Ј.П. и З.К. оглашени су кривим због извршења кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) у вези са чланом 33. КЗ, за које дело су им применом одредаба чланова 64, 65. и 66. КЗ изречене условне осуде, тако што су сваком од окривљених утврђене казне затвора у трајању од по шест месеци и истовремено одређено да се утврђене казне затвора неће извршити уколико окривљени у року од једне године од дана правноснажности пресуде не учине ново кривично дело.

Истом пресудом, на основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећеном ДОО Л. Ш. досуђен је имовинскоправни захтев у износу од 2.382.569,30 динара, при чему су окривљени Ј.П. и З.К. обавезани да наведени износ солидарно надокнаде оштећеном у року од шест месеци од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Истовремено, на основу одредаба чланова 261, 262. и 264. став 1. ЗКП, окривљени су обавезани да солидарно надокнаде

трошкове кривичног поступка у износу од 48.000,00 динара, те на име судског паушала исплате износе од по 3.000,00 динара сваки, као и да оштећеном ДОО Л. Ш. солидарно надокнаде трошкове кривичног поступка у износу од 201.000,00 динара, све у року од осам дана од правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Сремској Митровици 2 Кж1 број 253/14 од 09.02.2015. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљених Ј.П. и З.К. – адвоката С.Ч.М., а пресуда Основног суда у Сремској Митровици 2 К бр.1433/11 од 16.09.2014. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљених Ј.П. и З.К. - адвокат С.Ч. – М., због повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) и став 2 ЗКП), конкретно због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тач. 1) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном или вишем суду на поновно одлучивање, или да преиначи побијане пресуде тако што ће окривљене ослободити од оптужбе, уз истовремени захтев да се на основу одредбе члана 488. став 3. ЗКП одложи извршење правноснажне пресуде, те да на основу члана 488. став 2. ЗКП бранилац окривљених буде обавештен о дану и часу одржавања седнице већа на којој ће се одлучивати о захтеву за заштиту законитости.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члана 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљених указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног закона из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, обзиром да је суд у конкретном случају повредио одредбе кривичног поступка у погледу постојања оптужбе овлашћеног тужиоца у односу на окривљеног З.К.

Према стању у списима, пуномоћник оштећеног ДОО Л. из Ш. – адвокат Д.М. поднео је Основном јавном тужилаштву у Сремској Митровици кривичну пријаву против окривљене Ј.П. због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ.

Дописом Кт I бр.1052/11 од 01.12.2011. године, Основни јавни тужилац у Сремској Митровици обавестио је пуномоћника оштећеног да тужилаштво против окривљене Ј.П. неће предузимати кривично гоњење, обзиром

да се у радњама пријављене не стичу обележја кривичног дела из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ нити другог кривичног дела за које се гоњење предузима по службеној дужности, истовремено обавештавајући пуномоћника оштећеног да оштећени може преузети кривично гоњење против окривљене подношењем оптужног предлога Основном суду у Сремској Митровици у року од осам дана од дана пријема обавештења, сходно члану 61. став 2. ЗКП.

Након тога, дана 14.12.2011. године, пуномоћник оштећеног – адвокат Д.М., поднео је оптужни предлог против окривљене Ј.П. и против окривљеног З.К. због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) КЗ у саизвршилаштву – у вези са чланом 33. КЗ, и поред тога што претходно није поднео кривичну пријаву против окривљеног З.К.

Поступајући по овом оптужном предлогу, Основни суд у Сремској Митровици је окривљене Ј.П. и З.К. огласио кривим због извршења кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди у саизвршилаштву из члана 238 став. 1 тачка 4) у вези са чланом 33. КЗ, те их огласио кривим за наведено кривично дело, а на који начин је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, обзиром да у односу на окривљеног З.К. није постојала оптужба овлашћеног тужиоца. Исту битну повреду одредаба кривичног поступка, учинио је и Виши суд у Сремској Митровици, одбијајући као неосновану жалбу браниоца окривљених Ј.П. и З.К., те потврђујући првостепену пресуду, а што се основано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених.

Одредбом члана 61. став 1. ЗКП („Службени гласник РС“, бр. 72/09 и 76/10), који се примењивао у време подношења кривичне пријаве, односно оптужног предлога, прописано је да, када јавни тужилац нађе да нема основа да предузме гоњење за кривично дело за које се гони по службеној дужности или када нађе да нема основа да предузме гоњење против неког од пријављених саучесника – дужан је да у року од осам дана о томе обавести оштећеног и да га упути да може сам предузети гоњење. Ставом 2. истог члана прописано је да оштећени има право да преузме, односно настави гоњење у року од осам дана од када је примио обавештење из става 1. тог члана.

Из цитираних законских одредаба јасно произилази да је након одбачаја кривичне пријаве оштећени као тужилац могао поднети оптужни предлог само против истог лица и због истог кривичног дела, дакле само против окривљене Ј.П. због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 4) ЗКП, а не и против окривљеног З.К. у својству саизвршиоца, обзиром да иницијално оштећени као тужилац није поднео кривичну пријаву и против овог окривљеног.

Оглашавајући окривљеног З.К. кривим због кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди у саизвршилаштву из члана 238. став 1. тачка 4. у вези са чланом 33. КЗ, у ситуацији када кривична пријава није ни била поднета против овог окривљеног од стране оштећеног као тужиоца, првостепени суд је учинио битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7. ЗКП, обзиром да у односу на овог окривљеног није постојала оптужба

овлашћеног тужиоца, а што се основано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљених. Како ни другостепени суд, поступајући по жалби браниоца окривљених, није отклонио ову битну повреду, већ је одбио жалбу као неосновану, то је и од стране другостепеног суда учињена иста битна повреда одредаба кривичног поступка.

Стога је Врховни касациони суд укинуо побијане пресуде у целини, налазећи да је захтев за заштиту законитости основан у односу на окривљеног З.К., а по службеној дужности, у смислу одредбе члана 458. став 3. ЗКП и у односу на окривљену Ј.П., имајући у виду да су саизвршилачке радње окривљених према чињеничном опису датом у изреци првостепено пресуде тесно повезане и да се не могу раздвојити без евентуалне штете за правилно пресуђење.

У поновном поступку, првостепени суд ће отклонити битну повреду одредаба кривичног поступка на коју му је указано овом пресудом, па ће, имајући у виду и остале наводе из захтева за заштиту законитости браниоца окривљених, бити у могућности да донесе правилну и на закону засновану одлуку, при чему ће имати у виду одредбу члана 494. став 4. ЗКП којом је прописано да је при изрицању нове пресуде суд везан забраном прописаном у члану 453. ЗКП.

Из наведених разлога, а на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП, Врховни касациони суд донео је одлуку као у изреци пресуде.

**Записничар - саветник
Снежана Меденица,с.р.**

**Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.**